

Pornografia eta hezkuntza: Arazo global baterako gerturatze integrala

Raúl Marcos Estrada eta Miren Lopez de Arregi Lakuntzari egindako elkarrizketa

- **Azken hilabeteetan pornografiaren gaia eta haur eta nerabeengan duen eragina gizarte-eztabaidaren erdigunean kokatu dela ikusi dugu, eta pornografia bihurtu da mehatxu nagusi berria. Gehiegizkoa al da ideia hori?**

Interneten garapenaren ondoriozko pornografiaren hedapen masiboa pertsonen dimentsio erotikoaren eraikuntzan eragiten ari den faktore bat da, zalantzarik gabe, baina ez da bakarra, ezta garrantzitsuena ere. Argi ematen duena da pornografia ikaskuntza-iturri bihurtzen ari garela, eta agian gai horretan ez garela ondo ari gure lana egiten.

Hezkuntza-neurriak hartu behar dira, sexualitateari txikitatik tratamendu integralik ez ematea baita benetako arazoa. Hori horrela den bitartean, kalitatezko sexu-heziketarako sarbiderik ez duten pertsonak dauden bitartean, pornoa izango da haurrak eta nerabeak (gaizki)hezteko erabiltzen den jarraibide-liburua.

Agian adingabeek eduki pornografikoetarako duten sarbidea arautzeko neurriak ere hartu beharko dira. Gaur egun eskaintza pornografikoa mugagabea da, doakoa (aurretik ez zen horrelakorik gertatu) eta eguneko 24 orduetan dago eskuragarri, baldintza bakar batekin:

Interneteko konexioa izatea. Pornoaren hedapen horren hasieran, Internet ordenagailu finko bati lotuta zegoenean, familiek, ordenagailuan guraso-kontrol ona izanik, beren seme-alabak material pornografikoaren eraginpean jartzea saihestu zezaketen. Kontuan hartuta mugikorraren bidez sartzen direla eduki horretara, zentzuzkoa da lehen mugikorra ematen zaien unea atzeratzea, eta hori ez da egiten ari, eta hori familien erantzukizuna da.

Pertsonak oso adin goiztiarretan hasten dira pornoa ikusten (7 urtetik 12 urtera bitartekoak, batez beste), hau da, kasu askotan dimentsio erotikoa garatu baino lehen. Horregatik, ezin dute konparatu ikusten dutena bizitza erotiko partekatuekin, oraindik ez baitute garatu, eta haur asko jakin-minetik hurbiltzen dira pornografiara "ikasteko" asmoarekin. Sexualitatea garrantzitsua da pertsonen bizitzan, eta horren aurrean jakin-mina beti egongo da. Berezkoa den eta espero daitekeen jakin-min hori heldutasun-mailara egokitutako beste material mota batzuekin asetzea da hartu beharreko beste neurrietako bat.

- **Zein ondorio izan ditzakete adingabeen garapen psiko-sexualak eta erotikoak pornografiaren kontsumoaren eraginpean egotean, hain adin goiztiarretik?**

Horri buruzko informazioa bilatzen badugu, artikulua eta albiste ugari aurkituko ditugu. Horien arabera, material pornografikoa kontsumitzen dutenek joera handiagoa dute indarkeriazko jarrerak izateko bikote-harremanetan, baita gehiegizko pornografiak eiakulazio-kontrolen zailtasunak edo erekzio-arazoak eragin ditzakeela ere. Era berean, pornografia mendekotasun bihur daitekeela argudiatzen da, eta, horrela, arazo larria da osasunerako.

Gure ikuspegitik, baieztapen horietako asko ez dira erabat egiazkoak (edo, behintzat, ñabardura batzuk eskatzen dituzte), eta badirudi gaiaren tratamendu sentsazionalistatik eratorriak direla. Hala ere, jakin badakigu txikitatik material pornografikoa kontsumitzeak ondorioak izango dituela. Pornografiak jarrera bortitzak normalizatzen dituen iruditeria erotikoa kolektibo bat eraikitzen laguntzen du, eta aldi berean samurtasuna eta erromantizismoa mespretxatzen ditu, eredu pornoerotiko honetan lekuri ez baitute.

Gainera, pornografiak maskulinitate hegemonikoaren irudikapen bat betikitzen du, indarrean eta inizatibian oinarritua, non gizonen arauak ezartzen dituzten. Bestetik, feminitate otzanaren irudikapena ere sortzen du, emakumeak objektu multi-sarkor soil gisa kokatzen baititu, beti gizonaen plazererako eskuragarri. Dikotomia hori ez dator bat gizarte gisa sexuen arteko berdintasuna lortzeko helburuekin.

Pornografiaren beste ondorio kaltegarri bat gazte askorengan sortzen duen antsietatea da, pornografiak ezartzen dituen estandarren mailan egotearen presioa sentitzen baitute. Horrek segurtasunik eza eragiten du harreman erotikoa partekatuetan; izan ere, askotan ahaztu egiten zaizkie beren nahiak, haiengandik espero dutenarekin konformatzeko, eta giza harremanetan aurrez definitutako papera hartzen dute.

- **Behar adina hezkuntza-neurri hartzen ari al dira pornografiaren eraginari modu egokian heltzeko?**

Gaur egun, duela urte batzuk baino askoz gehiago hitz egiten da pornografiaz, bai ikasgeletan bai bestelako prestakuntza-guneetan, eta horren adibide da iaz egin eta 2024an berrargitaratu den ikastaro hau.

Duela hilabete batzuk, ETBK "Generación Porno" dokumental saila emititu zuen, gizartean oihartzun handia izan zuena eta gaiari familietatik heltzen lagundu zuena. EMAKUNDEren

azaroaren 25eko kanpainaren arabera, emakumeen aurkako indarkeria bultzatzen duen elementua ere bada eztabaida. Hala ere, indarkeria matxisten gaia faktore anitzekoa da. Alde horretatik, pornografia aldagai ugarietako bat da, eta agian ez da erabakigarriena. Hezkuntza-kontrapisu gehiago behar dira, eta daudenak ez dira pertsona guztiengana iristen. Lau urte igaro dira Save the Childrenek "(DES)Información Sexual" txostena argitaratu zuenetik. Errealitatearen zaplaztekoa izan zen, eta gizartean ere eragin handia izan zuen. 2020ko datuak txosten berriagoekin alderatzen baditugu, ikusiko dugu hobera egin beharrean okerrera egin dutela, eta horrek pentsarazten digu agian ez garela erabat ondo egiten ari.

Gai horri modu egokian heltzeko, sexu-hezkuntza integrala egin behar dugu, prebentzioan oinarrituta egoteaz gain, pertsona guztien dimentsio erotikoa garatzen lagunduko duena. Pertsonak beren nahiekin konektatzeko gai bagara, pornografiak izan dezakeen eragina askoz txikiagoa eta garrantzi gutxiagokoa izango da, baina, horretarako, bidelagun izan behar gaituzte haurren garapen osoan zehar.

Elkar ezagutzen, elkar onartzen eta beren dimentsio sexuatua harreman guztietan modu positiboan adierazten lagunduko dien laguntza, ez bakarrik harreman erotikoetan.